

Ассалому алайкум қадрдон тингловчи дўстларим. Ҳамма нарсани яратган Худо, бутун инсонлар Унинг йўлга қўйган солихлик йўлини тушуниб етишини, Унга итоат қилишини ва то абад У билан ҳақиқий тинчликка эришини истайди. Биз сизлар билан яна Менинг Даврим эшиттиришининг Солихлик Йўли дарслари орқали учрашганимиздан жуда хурсандмиз

Охирги машғулотимизда биз Одам Ато ва Момо хавонинг икки ўғли Қобил ва хобил ҳақида ўрганган эдик. Уларнинг иккаласи ҳам Худога қандай қурбонлик келтиришгани кўрган эдик. хобил Худога ишониб, қўзи қурбон қилди, лекин Қобил ўз кучи билан Худони розилигини олмоқчи бўлди. хобилни қурбонлиги Худога маъқул бўлди, лекин Худо Қобилнинг қурбонлигидан рози бўлмади. Худо Қобилни тавбага чақирди, лекин хобил жаҳли чиқиб, укаси хобилни ўлдирди.

Бугунги машғулотимизда биз Тавротнинг Ибтидо китоби тўртинчи ва бешинчи бобларини ўқиймиз. Худо Каломи Одам Ато ва Момо хаво яна «кўп ўғиллар ва қизлар» кўргани ҳақида айтади (Ибтидо 5:4). Лекин Худо Одам Атонинг авлодлари орасидан фақат икки тоифа оила ҳақида бизга билдирди: биттаси хобилнинг оиласи, иккинчиси хобилнинг кичик укаси Шитнинг оиласи.

Биринчи бўлиб, биз Қобилнинг оиласи ҳақида гаплашамиз. Қобил ўз қариндошлари орасидан ўзига хотин танлади ва улар оила қурганидан кейин фарзандлар туғилди. Лекин Қобилнинг фарзандлари ҳам худди отасига ўхшаган бўлиб, Худо Каломини менсишмади. Улар дунёвий билим ва тафаккурда мустаҳкам бўлишди, лекин Худони билишмади. Улар фақат ўткинчи нарсаларга қизиқишди. Уйлар қуришди, хар хил жихозлар, най, арфа ва бошқа шунга ўхшаган нарсалар ясашди. Қобилнинг авлодларидан бирининг исми Тувол-хайин эди. У хар хил мис ва темир қуролларни ясовчиларнинг отаси бўлди. Лекин одам қўли гул хунарманд бўлгани билан унинг қалби пок бўлиб қолмайди.

Қобилнинг яна бир авлоди Ламак бўлиб, у Одам Атонинг еттинчи авлоди эди. Ламак ҳам бобокалони Қобилнинг изидан борди. У иккита хотин олди ва Қобилга ўхшаб қотил бўлди. Каломда Ламак икки кишини ўлдиргани ва бу билан Қобилдан ҳам разилроқ бўлганидан мағрурлангани айтилган. Қобил ва унинг барча авлодлари каби у ҳам Худонинг иродасини изламади. Ламак бойликка жуда ўч бўлди. У жуда мағрур ва ўзига бино қўйган эди. У Худодан кўра кўпроқ дунёвий халоватларни ёқтирарди. У шайтонга қул бўлди, лекин буни ўзи билмасди. У Қобилнинг изидан боргани учун шундай бўлди. Ламак номини ёдда тутинг, чунки машғулотимизнинг охирида яна у ҳақда гаплашамиз.

Худога шукурки, Муқаддас Калом Қобил ва унинг фосиқ авлодлари ҳақидаги хикоя билан тугаб қолмаган. Яна Калом бизга Шит хонадони тўғрисида ҳам айтади. Каломда айтилганидек, «Қобил ўлдирган хобил эвазига» (Ибтидо 4:25) Худо Одам Ато ва Момо хавога бошқа ўғил берган эди. Унинг исми Шит бўлиб, Эваз деган маънони билдиради. Худо хобил эвазига Шитни берган эди. Нима учун Шит хобилни ўрнини олди? Жавоб шундай: Адан боғида Худо Одам Атога унинг авлодларини шайтоннинг занжиридан халос қилиш учун Нажоткор юборишини ваъда берган эди. Ўша Нажоткор Худога имон келтирган хобилнинг авлодидан келиб чиқиши керак эди. Лекин Қобил шайтоннинг гапига кириб, хобилни ўлдирди. Шайтон Худонинг ер юзига Нажоткор юбориш тўғрисидаги режасини барбод қилмоқчи бўлди. Бироқ, Худонинг донолиги шайтонниқидан буюкроқ. Худо Одам Ато ва унинг авлодларини гуноҳдан озод қилиш учун қилган режани ҳеч ким, хатто шайтон ҳам барбод қилишга қодир эмас. Шундай қилиб, Худо Ўз режасига содиқ

қолиб, Одам Ато ва Момо хавога Қобил ўлдирган хобил ўрнига Шитни берди. Шу тариқа, Худонинг Нажоткор юбориш ҳақидаги режаси тўхтаб қолмади.

Шит чин юракдан Худога ишонарди. Акаси хобилга ўхшаб, у ҳам Худо тайин қилган нажот йўлидан борди. Одам Атонинг авлоди сифатида Шит ҳам гуноҳ ичида туғилган эди. Лекин у Худонинг Нажоткор тўғрисида берган ваъдасига ишонди ва бу ишончини Худовандга атаб қўзи қурбонлик қилиш билан кўрсатди. Шит ҳақида яна бир аҳамиятли нарса шуки, у фарзанларига Худонинг ҳақиқатларини ўргатиб борди. Каломда ҳам «Шит бир ўғил кўрди... Ўша пайтда инсонлар Худованднинг исмини чақира бошладилар» деб ёзилган. (Ибтидо 4:26)

Мана, Одам Атодан келиб чиққан икки авлод —Қобилнинг авлоди ҳамда Шитнинг авлоди ҳақида билиб олдик. Бу икки авлод қандай изоҳланишини биласизми? Одам Ато давридан бошлаб то ҳозирги кунгача улар икки тоифа одамлар деб изоҳланади. Худонинг назарида ер юзида фақат икки тоифа одамлар бор. Оқ танлими, қора танлими, эркакми, аёлми, бойми ёки камбағалми —буни Худога фарқи йўқ. Худо ҳеч қачон адашмайди, У ер юзидаги одамларни иккита аниқ гуруҳга бўлади. Бу икки тоифа одамлар қандай одамалар? Уларнинг бир тоифаси Худонинг Каломига ишонадиганлар, Худони биладиганлар, нурда юрадиганлар ва гуноҳларидан кечирилганлар. Иккинчи тоифадагилар эса буни акси, яъни Худога ишонмайдиганлар, Худони билмайдиганлар, зулматда юрадиганлар, ва гуноҳларидан кечирилмаганлардир. Шит ва унинг оиласи нажот топганидек, Худога ишонган ва У тайин қилган солихлик йўлини танлаган ҳар бир киши нажот топади. Худонинг солихлик йўлидан бормаган кишилар эса, Қобил ва унинг авлодларига ўхшаб абадий жазога маҳкум бўладилар.

Каломда Одам Ато 930 йил умр кўриб, ўлгани айтилган. Ўша даврда одамлар узоқ яшаганлар. Одам Ато ва Момо хаво ҳам Худо айтганидек, тупроққа қайтди. Худо ер юзидаги илк одамзод Одам Ато ва Момо хавони яратганда, уларни ўлим кўрмасдан абадий яшашини хоҳлаган эди. Унда нима учун Одам Ато ва Момо хаво оламдан ўтди? Чунки улар Худога қарши гуноҳ қилишди, гуноҳ эса ўлимга сабаб бўлди.

Мана энди, Шитнинг оиласидан чиққан, Художўй одам ҳақида гаплашадиган вақт келди. Бу одамнинг исми Ханўх бўлиб, у Худонинг пайғамбари эди. Баъзилар уни Идрис деб аташади. Ибтидо китобининг бешинчи бобида биз Ханўхнинг авлодларини билан танишишимиз мумкин. Каломда шундай ёзилган: Одам Ато Шит исмли ўғил кўрди; Шитдан эса Энўш туғилди; Энўшдан хенан туғилди; хенандан эса Махोलалил дунёга келди; Махोलалилдан Ёред туғилди; Ёреддан эса Ханўх туғилди. Шундай қилиб, Ханўх Одам Атодан кейинги еттинчи авлод эди.

хамма одамлар сингари Ханўх ҳам гуноҳ ичида туғилди. Лекин у 65 ёшга тўлган пайтда гуноҳлари учун тавба қилиб, Худога юз бурди ва Бенуқсон қурбонлик бўлиб, гуноҳларни Ўзига олувчи Нажоткор тўғрисида Худо берган ваъдага ишонди. У бу ишончини Худога бағишлаб қўзи қурбонлик қилиш орқали кўрсатди. Худо Ханўхнинг имонини солих деб қабул қилди ва унинг гуноҳини кечириб, қалбини поклади. Каломда «Ханўх 300 йил Худо билан бўлди» деб ёзилган. (Ибтидо 5:22)

Ханўх Қобилнинг авлодлари изидан бормасдан, Худонинг розилигини излагани учун, Худога солиқлик билан, сабр тоʻшатда хизмат ʻилгани учун, Худо унга узоқ умр берди ва охир оʻсибат уни тириклигича Жаннатга олиб кетди.

Лекин Ханўхнинг даврида Худо билан алоқада бўлиш жуда қийин эди, чунки ўша давр худди хозиргидай жуда ёмон давр бўлган. Ханўх даврида яшаган жуда кўп одамлар ўткинчи хузур-халоватга берилган бўлиб, нопок ҳаёт кечирарди. Ханўх эса Худо одамзодни нопок ҳаёт кечириш учун эмас, балки муқаддас яшаши учун яратганини биларди. Шундай қилиб, Ханўх уларга қўшилмади. Худди Худога ўхшаб, у ҳам солихликни севиб, ёмонликдан нафратларди. Одамлар уни солих ҳаёт кечираётгани учун хафа қилишар ва қийнашар эди, лекин у бундан ташвишланмади, чунки у Худо билан бирга тинчликда бўлиш ҳамма нарсадан муҳим эканини биларди.

Худо шундай ёмон даврда Ханўхни Ўзига хизматчи ва пайғамбар қилиб тайинлади. Бошқа пайғамбарларга ўхшаб, Ханўх ҳам келиши лозим бўлган Нажоткор ҳақида шохидлик берди. Яна у вақти келиб, Нажоткорнинг келишини ва тавба қилиб, Унга имон келтиришни рад қилган барчани абадий дўзахга ҳукм қилишини таъкидлаган. У шундай деган:

«Худованд сон-саноқсиз азизлари билан келиб, бутун одамзод устидан ҳукм қилгай, ораларидаги барча гуноҳкорлару, Худодан қўрқмай ёмонлик қилувчи бетавфиқу шаккокларни фош қилгай» (Яхуда 14,15).

Ханўх ҳақида билишимиз керак бўлган яна бир ажабланарли нарса шуки, у ўлмаган. Бу рост. Худонинг Каломи бизга уни ўлган деб айтмайди. Балки «Ханўх 365 йил умр кўриб, бирданига йўқ бўлиб кетди. У Худо билан юрар эди, Худо эса уни олиб кетди» деб айтади (Ибтидо 5:24). Худо ўз қудрати билан Ханўхга ўлимни кўрсатмай, тўғри осмонга олиб кетди.

Нима учун Худо Ханўхни бу йўл билан олиб кетди? Худо бизга Ўзига ишонган ва ҳамма нарсада Уни мамнун қилишга ҳаракат қилган кишиларга қандай муносабатда бўлишини Ханўхнинг ҳаёти орқали кўрсатмоқчи бўлди. Калом айтадики:

«Имони туфайли Ханўх ўлмай, юқорига олинди. У яна топилмади, чунки Худо уни юқорига олган эди. Юқорига олишдан олдин Худо ундан розилигини таъкидлаган эди. Ишонмасдан эса Худонинг розилигини имкони йўқ. Кимки Худога яқинлашмоқчи бўлса, Унинг борлигига ишонмоғи лозим, Худо Уни изловчиларга мукофот беришига эътиқод қилмоғи шарт» (Ибронийларга 11:5,6)

Ханўх 365 йил Худони мамнун қилди, чунки у кўпчилик одамлар Худонинг иродасини изламаган вақтда Унга ишонди ва итоат қилди. Шу тариқа бир куни Худо уни олиб кетди; Ханўх ўзини жаннатда, Худонинг абадий улуғвор хузурида кўрди. Мана шу нарсада Худо бизга кўрсатмоқчи бўлган жуда муҳим нарса бор. Яъни агар сиз ҳам Ханўхдек имонга эга бўлмасангиз, ҳеч қачон Худони рози қила олмайсиз. Бироқ, Ханўхдек имонга эга бўлсангиз, солих деб қабул қилинасиз ва ўлимдан қўрқишингизга ҳожат қолмайди. Сиз Худога ишониб, Унга бўйсуниб яшаганингиз учун Худо ўлимни бартараф қилади ва ер юзидаги умрингиз тугаганида сиз ҳам Ханўхга ўхшаб тоабад Раббимизнинг хузурида бўласиз. Лекин Худо гуноҳкорлар учун тайин қилган нажотнинг солих йўли ҳақида Худо нима айтаётганини тушунишингиз ва ишонишингиз керак.

Дастуриimiz якунида биз ўрганган Одам Атонинг икки авлоди —Ламак ва Ханўхни бир-бирига таққослаб кўраимиз.

Ламак ҳам Ханўх ҳам Одам Атонинг еттинчи авлоди эди. Ламак Қобилнинг наслидан, Ханўх эса Шитнинг наслидан келиб чиққан. Иккаласи ҳам бир авлоддан тарқаган бўлсалар ҳам, икки тоифа одам эдилар. Уларнинг ҳаёти кун тундан қандай фарқ қилса, шундай фарқ қиларди.

Ламак Худога ва Унинг Каломига ишонмади, Ханўх эса Худога ишонди ва Унинг Каломига мухаббат қўйди.

Ламак қабихликда шайтоннинг йўлидан юрди, Ханўх бўлса муқаддасликда Худо билан бирга бўлди.

Ламак Худо тайин қилган солихлик йўлидан бош тортди, Ханўх эса шу йўлда юриб, гуноҳи учун Худога атаб қўзи қурбон қилди.

Ламак бойликка, аёлларга, овқатга, кийимга ва ўткинчи халоватга берилиб кетди, Ханўх эса унга ҳаёт ато этган Худо билан яқин муносабатда бўлишни хохлади.

Ламак ўз гуноҳлари билан ўлди ва жаҳаннамга кетди, лекин Ханўхни Худо Ўзи билан бирга жаннатга олиб кетди.

Унинг Каломидаги бу оятни диққат билан ўрганишингизда Худо сизга ёр бўлсин:

«Ишонмасдан эса Худонинг розилигини топмоқнинг имкони йўқ. Ким Худога яқинлашмоқчи бўлса, Унинг борлигига ишонмоғи лозим, Худо Уни изловчиларга мукофот беришига эътиқод қилмоғи шарт» (Ибронийларга 11:6).

Азиз тингловчилар, бугунги машғулотиимизни шу ерда тамомлаймиз. Бизларга хат ёзинг. Агар сизда бирор таклиф, ёки илтимос бўлса унда ☐ ам бизга мактуб юборинг. Мушаддас Каломга эга бўлмоғчи бўлсангиз, ёки сизда бирор саволлар бўлса ☐ ам бизга ёзинг биз сизга жавоб беришга ☐ аракат йиламиз.

Бизнинг манзилимиз: Ёзо¹истон. Алмати ша²ри. Абонент ўтиси 366. Индекс: 480091.

Яна эфирда учрашгунча хайр.